

Brussel, 23 april 2026
(OR. en)

8526/26

**Interinstitutioneel dossier:
2026/0094 (NLE)**

**ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34**

VOORSTEL

---

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	23 april 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

---

nr. Comdoc.:	COM(2026) 172 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het kader van het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan op de bijeenkomst van de Ospar-commissie van juni 2026

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 172 final.

Bijlage: COM(2026) 172 final

Brussel, 23.4.2026
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het kader van het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan op de bijeenkomst van de Oskar-commissie van juni 2026

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in de Commissie van het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (de “Ospar-commissie”) in verband met de beoogde aanneming van de aanbeveling inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Het Ospar-Verdrag

Het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (“het Ospar-Verdrag”) heeft tot doel het zeegebied van het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan tegen de nadelige gevolgen van menselijke activiteiten te beschermen, teneinde de menselijke gezondheid te beschermen, de mariene ecosystemen in stand te houden en, wanneer uitvoerbaar, aangetaste zeegebieden te herstellen. Er zijn 16 verdragsluitende partijen bij het verdrag: België, Denemarken, de EU, Finland, Frankrijk, Duitsland, IJsland, Ierland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland. Het Ospar-Verdrag is op 25 maart 1998 in werking getreden.

2.2. De Ospar-commissie

De Ospar-commissie, die is ingesteld bij artikel 10 van het Ospar-Verdrag, bestaat uit vertegenwoordigers van elk van de verdragsluitende partijen; zij komt regelmatig bijeen en telkens wanneer dit op grond van bijzondere omstandigheden nodig wordt geacht. Tot haar taken behoort het toezicht op de uitvoering van het verdrag en de beoordeling van de Ospar-prioriteiten, de toestand van het zeegebied, de doeltreffendheid van de aangenomen maatregelen en de noodzaak van aanvullende of afwijkende maatregelen. De Ospar-commissie is op grond van artikel 10, lid 3, van het Ospar-Verdrag bevoegd om besluiten en aanbevelingen aan te nemen in overeenstemming met artikel 13 van het Ospar-Verdrag.

Overeenkomstig artikel 20 van het verdrag heeft elke verdragsluitende partij één stem in de Ospar-commissie. De EU heeft recht op een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal EU-lidstaten dat partij is bij het verdrag. De EU oefent haar stemrecht niet uit indien haar lidstaten hun stemrecht uitoefenen, en omgekeerd (artikel 20, lid 2). Overeenkomstig artikel 13, lid 1, van het Ospar-Verdrag worden besluiten en aanbevelingen aangenomen met eenparigheid van stemmen van de verdragsluitende partijen, of — indien geen eenparigheid van stemmen wordt bereikt —, met een meerderheid van drievierde van de stemmen van de verdragsluitende partijen.

2.3. De beoogde handeling van de Ospar-commissie

Tijdens haar vergadering van juni 2026 zal de Ospar-commissie een aanbeveling aannemen over de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt in de visserij, om zwerfvuil op zee afkomstig van vistuig aanzienlijk te verminderen (“de beoogde handeling”). Vispluis is gemaakt van kunststof en draagt als zodanig bij tot verontreiniging door kunststoffen, en vormt bovendien een blijvend gevaar voor mariene soorten als gevolg van verstrikking.

De aanbeveling, die niet juridisch bindend is, moedigt de partijen bij het Oskar-Verdrag aan nationale maatregelen vast te stellen om vispluis te vervangen door milieuvriendelijke alternatieven en om het testen en ontwikkelen van dergelijke alternatieven te ondersteunen. Voorts pleit ze voor collectieve inspanningen om informatie uit te wisselen, potentiële belemmeringen weg te nemen en wettelijke maatregelen te bevorderen zodra er geschikte alternatieven beschikbaar zijn.

De aanbeveling bevordert ook monitoringsinspanningen om inzicht te krijgen in de impact van vispluis op het mariene milieu.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Het standpunt dat tijdens de vergadering van de Oskar-commissie in juni 2026 moet worden ingenomen, is dat de aanneming van de beoogde handeling wordt gesteund. De aanbeveling is in overeenstemming met de EU-wetgeving inzake de bescherming van het mariene milieu, waaronder Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu en Richtlijn 2008/56/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu. Een belangrijk element van laatstgenoemde richtlijn is met name het nemen van maatregelen om te voorkomen dat zwerfvuil op zee schade toebrengt aan het kust- en mariene milieu, wat een essentiële component is voor het bereiken van een goede milieutoestand van de mariene wateren.

Daarnaast bevat Verordening (EU) 2019/1241 bepalingen voor de instandhouding van visbestanden en de bescherming van mariene ecosystemen. Deze EU-wetgevingsteksten bieden een samenhangend kader voor de mogelijke uitfasering van vispluis om verontreiniging door kunststoffen te beperken, in overeenstemming met de doelstellingen van de beoogde Oskar-aanbeveling. Een standpunt van de Unie over de beoogde aanbeveling is noodzakelijk omdat deze de uitvoering van het beleid en de wetgeving van de EU zal vergemakkelijken, schade aan het mariene milieu zal voorkomen en de bescherming van het mariene milieu zal verbeteren. Er wordt derhalve voorgesteld dat de Unie de aanneming van de beoogde handeling steunt.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.”

Het begrip “handelingen met rechtsgevolgen” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die “beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt”¹.

---

¹ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Oskar-commissie is een lichaam dat is opgericht krachtens een overeenkomst, namelijk het Oskar-Verdrag.

De beoogde handeling is een handeling met rechtsgevolgen in de zin van artikel 218, lid 9, VWEU, omdat de aanbeveling inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt in de visserij, ook al is zij niet juridisch bindend, rechtsgevolgen heeft uit hoofde van het volkenrecht. Het Oskar-Verdrag legt de verdragsluitende partijen immers een gedragsverplichting op met betrekking tot de uitvoering van de aanbevelingen van de Oskar-commissie.

In dit verband moet worden verwezen naar artikel 22 van het Oskar-verdrag, dat de verdragsluitende partijen wettelijk verplicht om regelmatig verslag uit te brengen aan de Oskar-commissie over “a) de maatregelen van wetgevende, regelgevende of andere aard die zij hebben genomen ter uitvoering van de bepalingen van het verdrag en van de op grond daarvan aangenomen besluiten en aanbevelingen, daarbij inbegrepen met name maatregelen genomen om gedragingen die in strijd zijn met die bepalingen te voorkomen en daaraan sancties te verbinden [...]”. Daarnaast is in artikel 23 van het Oskar-verdrag bepaald dat de Oskar-commissie “de naleving door de verdragsluitende partijen van het verdrag en van de op grond daarvan aangenomen besluiten en aanbevelingen [beoordeelt]”.

Uit deze bepalingen blijkt duidelijk dat in het Oskar-Verdrag op juridisch bindende wijze is bepaald dat van de partijen wordt verwacht dat zij maatregelen nemen om de aanbevelingen van de Oskar-commissie uit te voeren en over die maatregelen verslag uit te brengen, en dat de Oskar-commissie moet toezien op de naleving van die aanbevelingen, waarbij de partijen een gedragsverplichting met betrekking tot deze aanbevelingen wordt opgelegd. Daarom worden Oskar-aanbevelingen geacht rechtsgevolgen te hebben ten aanzien van de verdragsluitende partijen, met inbegrip van de Unie, in de zin van artikel 218, lid 9, VWEU.

In het geval van de aanbeveling inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt, wordt het bestaan van dergelijke rechtsgevolgen bevestigd door de inhoud van de aanbeveling. In dit verband moet worden verwezen naar punt 5 van de aanbeveling, getiteld “Uitvoeringsverslagen”, waarin wordt bevestigd dat van de partijen wordt verwacht dat zij de aanbeveling uitvoeren en dat zij verplicht zijn verslag uit te brengen (“zouden moeten worden ingediend”) over die uitvoering, aan de hand van een specifiek vastgesteld verslagleggingsformaat dat is opgenomen in bijlage I bij de aanbeveling.

Daarom heeft de beoogde handeling uit hoofde van het volkenrecht rechtsgevolgen voor de Unie, aangezien de Unie, als verdragsluitende partij bij het Oskar-Verdrag, verplicht is de beoogde handeling uit te voeren en verslag uit te brengen over die uitvoering. De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is daarom artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent,

terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op de bescherming van het milieu. De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 192, lid 1, VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 192, lid 1, VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het kader van het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan op de bijeenkomst van de Oskar-commissie van juni 2026

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Oskar-Verdrag (“het verdrag”) is door de Unie gesloten bij Besluit 98/249/EG van de Raad van 7 oktober 1998.
- (2) Ingevolge artikel 10, lid 3, van het verdrag kan de bij artikel 10, lid 1, van het verdrag ingestelde commissie (“de Oskar-commissie”) besluiten en aanbevelingen aannemen in overeenstemming met artikel 13 van het verdrag.
- (3) De Oskar-commissie zal volgens planning tijdens haar 29^e gewone vergadering, die op 22 juni 2026 begint, een aanbeveling aannemen inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt.
- (4) De aanbeveling van de Oskar-commissie inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt zal, indien zij wordt aangenomen, rechtsgevolgen hebben voor de Unie.
- (5) Het is daarom passend het standpunt te bepalen dat in de Oskar-commissie moet worden ingenomen met betrekking tot de aanbeveling inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Unie stemt in met de aanneming in de Oskar-commissie van de aanbeveling inzake de uitfasering van vispluis dat als netbeschermingsmateriaal wordt gebruikt.

Artikel 2

Kleine technische wijzigingen van het in artikel 1 vastgestelde standpunt kunnen worden overeengekomen zonder nader besluit van de Raad.

Artikel 3

Dit besluit wordt van kracht op de datum waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter